

Zörgögt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 350 lej, félévre 180 lej, negyedévre 90 lej, havonta 30 lej, egy hétre 7 lej

Első évfolyam — 9. szám

Vasárnap

Cluj-Kolozsvár, 1932. június 26

Önálló listát

jelöltek a vidéki magyar párttagozatok s ennek megfelelően most már biztosan számíthatunk azzal, hogy a Magyar Párt mai intézőbizottsága elfogadva a vidéki tagozatok kívánságait, szintén az önálló listák mellett fog dönteni. Alátámasztja ezt a nemzeti-paraszt-pártnak a gazdasági szövetséggel kötött kartellje is, amelynek létrejötte kizárja a nemzeti-pártnak a Magyar Párttal való választási együttműködését. Ez a feltevés már napok óta a levegőben lógott, de mindmáig még nem lehetett száz százalékos bizonyossággal beszélni róla, mert egészen a legutolsó időkig mindig volt egy hajszálnyi remény a közös út megtalálására. E pillanatban nem keressük és bíráljuk, hogy miért maradt el ez a választási együttműködés, csupán leszögezzük a tény s bizonyosan sajnálattal állapítjuk meg, hogy a viszonyoknak ez az új alakulása semmi szín alatt sem fedi azokat a kisebbségi szempontokat, amelyeknek a szolgálata a kormány pártjának is kötelessége.

Az eddig mutatkozott esélyekből arra következtethetünk, hogy ez a meg nem talált kézfogás semmi szín alatt sem csupán a Magyar Párton mulott s nem fedi azokat a szölamokat sem, amelyekkel a nemzeti-párt kolozsvári vezetői kísérték ezt a feltétlenül szimpatikus kísérletezést. Akárhogy is áll a dolog, bizonyos, hogy ez az új állapot nem használ a kormánypártnak, viszont a magyarság számolva minden lehetőséggel, kész, hogy most már egyedül vívja ki a maga jogos érdekeit a választásokon. Ez lesz a magyarság kötelessége. De ha csődöt is mondott a kartell, a kötelezettség fennáll a nemzeti-parasztpárt részére a magyar kisebbséggel szemben továbbra is. A nemzeti-parasztpártnak a jövőben véleményünk szerint, most még nagyobb gondnal és figyelemmel kell lennie a kisebbségi érdekekre, már csak azért is, nehogy azt a látszatot keltsék ország-világ előtt, hogy ők zárták el a közös együttműködés lehetőségét s ezzel ismételtelen elvontak valamit a mi jogainkból. A gyulafehérvári határozat, amelyet ez a párt hozott létre, olyan erkölcsi alap, amelyet sohasem lehet mellőzni s kell, hogy a párt ezt az erkölcsi alapot a jövőben még biztosabbá tegye s minél szélesebb területekre és jogokra terjessze ki.

Ez olyan erkölcsi és történelmi elkötelezés, amelyben a bizalmat nem szabad megrendíteni s amelytől a kisebbségeket elriasztani helytelen és káros politika volna. A kisebbségek dolgozni akarnak ennek az országnak a konszolidálásáért, ezt azonban csak úgy tehetik, ha ehhez a biztosítékot a kormány részéről is megkapják. A kormány eddigi ténykedései, az interimár bizottságok kinevezése, valamint a nemzetipárt részéről a kartell eljötté, sajnos, ezt a bizalmunkat

lefokozták. A magyar tömegek sajnálatlaltal veszik tudomásul, hogy a közös együttműködésnek elzárta a lehetőségét a választásokon, de binni és remélni akarjuk, hogy ez nem fogja befolyásolni a választás utáni idöket s úgy a kormány, mint pártja rajta lesz, hogy mindazokat a feltételeket, melyek minket a konszolidálás munkájában biztosíthatnak, legalább a választások után meg fogja adni számunkra.

Ismét a X jelével indul a Magyar Párt

**Lelkes hangulat az önálló lista mellett
Régi és új jelöltek a küzdőtéren**

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szombaton egész délután élénk, mozgalmas élet uralkodott az Országos Magyar Párt máskor csendes monostori-uti helyiségében.

Már a kora délutáni órákban megtelt a párhelyiség a vidéki tagozatok küldöttségeivel, amelyek a képviselő és szenátor jelölésekről terjesztette a kész listákat és jelentéseket a Magyar Párt elnöki tanácsa, illetve intézőbizottsága elé.

A párhelyiségben gróf Bethlen György pártelnök vezetésével Inczédy-Joksmán Ödön, dr. Jakabffy Elemér alelnök, dr. Deák Gyula főtitkár, dr. Gabányi Imre, dr. Willer József képviselők és mások vettek részt az elnöki tanács ülésén.

A kolozsmegyei tagozat jelentését dr. Szász Ferenc terjesztette elő, akinek neve gróf Bethlen György listavezető után következik. Utána Károlyi Sándor, Szabó József, dr. Bibó Béla és dr. Péterffy Jenő képviselőjelöltek nevei állnak a kolozsmegyei listán. Szenátorjelöltek pedig: Vásárhelyi János és Hankó Veres Károly.

A központi tagozat jelöltjei után egymásután jöttek-mentek, tanácskoztak és politizáltak a különböző vidéki tagozatok küldöttségei. Egy-más kezébe adták a kilincset a Magyar Párt régi, kipróbált és ujonnan felfedezett politikusai, akiknek soraiban megjelentek:

Báró Ambrózy Béla (Temes m.), báró Szentkereszthy Béla (Háromszék m.), dr. Ferenczy Géza (Háromszék m.), dr. Barabás Béla (Kisküküllő m.), Pekry Sándor

(Kisküküllő m.), Szabó Béni (Brassó m.), Bartalis István (Fogaras m.), dr. György József (Marostorda m.), dr. Szoboszlai Sándor (Marostorda m.), dr. Sebessi János (Udvarhely m.), dr. Gyárfás Elemér (Kisküküllő m.), Paál Gábor (Csikmegye) és a többi vidéki tagozatok elnökei és listavezetői.

A Magyar Párt tekintélyes népszerű és parlamenti szerepléséről vagy erdélyi közéleti tevékenységéről ismert politikusai közt két érdekes jelölt van: Szabó Béni, a brassói iparos társadalom képviselője és Barabás Andor, a sepsiszentgyörgyi kereskedő társadalom jelöltje.

A legelső küldöttség Alsófehérmegye képviselője volt, utána a vidéki tagozatok érkezés szerint vonultak az elnöki tanács elé, amely a késő esti órákig tanácskozott a jelölésekről.

Ma, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik az Országos Magyar Párt intézőbizottsági gyűlése, amely véglegesen dönt a jelölő listák összeállításáról.

A Magyar Párt szavazási jelvénye ismét a szorzójel, amelynek jelvényében a párt az önálló lista győzelmét s a szavazatok több mint 2 százalékát reméli.

Itt említjük meg, hogy a Magyar Párt már kinyomatta a magyar szavazópolgárokhoz szóló lelkeshangú felhívását, amiben Románia magyarságával közli az önálló listával való választás határozatát s kifizetésre és pártüszre buzdítva a magyarságot, kibontja a kisebbségi párt büszke zászlóját.

A kormány alkotmányosnak minősíti a szenátorválasztások kiírását

BUCURESTI. Calinescu belügyi alminiszter ma fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy a községi és megyei tanácsok szenátorválasztására vonatkozó királyi dekrétum annál kevésbé alkotmányellenes, mert annak szövege szóról-szóra megegyezik az előző kormánynak a választások kiírásakor tett intézkedéseivel.

Az újságírók ezután az ellenzék panaszaira és bizonyos állítólagos visszaélésekre vonatkozólag érdeklődtek, mire Calinescu kijelentette, hogy semmilyen incidensek nem voltak és tendenciózus propaganda céllal terjesztenek ilyen híreket. Végül kijelentette, hogy a kormány a rendet és nyugalmat feltétlenül biztosítani fogja.

Lupu Kolozsvárra jön

CLUJ-KOLOZSVÁR. Lupu parasztpárti vezetői tegnap este hívei Kolozsvárra várták. Ezzel egyidejűleg kezdték osztogatni Kolozsvárt a Lupu párt manifestumát. A központ a következőket mondja: „Nem csinálunk nagy zajt, a lupisták komolyan dolgoznak. Nem kapcsolódunk bele a választási harcba, mivel más pártok propagandistái mindent elmondanak, ami csak lehetséges, amíg ki nem fáradnak. A lupista szervezetek olyan erősek, hogy a többi pártok propagandája nem tudja kizökkenteni ugysem a parasztokat abból a meggyőződésből, hogy

**Lupu megszorítja a pénzt.
Lupu lebélyegezteti a pénzt.
Lupu megvédi a konverziót.**

A továbbiakban Buzdug lelkes ügyével foglalkozik a röpirat. Buzdug tudvalevőleg belépett a nemzeti-parasztpártba. A röpirat így kommentálja Buzdug lelkes távozását megmagyarázza az a tény, hogy ő elvesztette Beszterce megyét, ahol főnök volt, abból kifolyólag, hogy ott mellőzték. Az a nagy öröm, ami eltölti a nemzeti parasztpártot, hogy kaptak egy lupistát, biztató remény arra, hogy munkánk eredményeként Erdélyben is nagy erőre tettünk szert. Mindenesetre szép remény.

A zsidó párt megkezdte választási propagandáját

Választási jele:)—(

CLUJ-KOLOZSVÁR. A zsidópárt is beindította a legszélesebbkörű választási propagandát. Ugy Kolozsváron, mint Erdély minden fontosabb centrumában az önálló zsidó lista sikere érdekében megkezdődik a nyilvános propaganda, megyei nagygyűlések és kisebb összejövetelek formájában. Ma, vasárnap délelőtt tizenegy órakor az Építőmunkás-Otthon, Patak-ucca 7 szám alatti nagytermében tartja nagygyűlését a kolozsvári tagozat. A gyűlésen dr. Kertész Jenő, Rosenzweig Emánuel, dr. Spitzer József, Rimóczi Jakab, Kasztner Ernő és dr. Engelberg Izso fognak felszólalni és ismertetni fogják a zsidópárt és az önálló zsidó lista jelentőségét. A gyűlés iránt igen nagy az érdeklődés.

Ma, vasárnap délután Hunyadon és Désen népgyűlést tart a zsidópárt. Itt a tartományi vezetőség, a kolozsvári tagozat, valamint az ifjúsági szekció kiküldöttei vesznek részt és fognak felszólalni.

VAJDA MINISZTERELNÖK UJRA KIHALLGATÁSON VOLT A KIRÁLYNÁL

BUCURESTI. Vajda Sándor miniszterelnök tegnap hosszabb kihallgatáson volt az uralkodónál, Mironescu pénzügyminiszterrel együtt.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, június 26.

BUCURESTI. 11: Gyermekrádió. 11.50: Vállalásos felolvasás, eevházi zene. 12: Hangverseny. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 17: Előadás földművelőknek. 18: Vegyes hangverseny. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Orpheus és Euridike, Gluck operája.

BUDAPEST. 11: Újsághírek, kozmetika. 12: Egyházi zene és prédikáció. 15.15: Ev. istentisztelet. Utána az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 16: Gramofon. 17: Előadás földművelőknek. 17.45: Virányi szalonzenekar. 19: Előadás. 19.30: Cselényi József magyar dalokat énekel. 20.45: Vidám est. (Békffy László). 22: Sport-hírek. 22.20: Részletek népszerű operákból. Utána Pogány Dezső tánczenekara. 1: Bura Károly cigányzenekara.

BÉCS. 15: Szimfonikus hangverseny. 14.15: Szórákóztató hangverseny. 15.30: Kórusok. 17.30: E. T. A. Hoffmann mint komponista. 21.10: Theodor Scheidl dalokat énekel. 24.15: Wollner zenekar.

Vegye meg Ön is
a mindennap késő délután megjelenő

Jóestét!

Ára 1 lej.

4 tömör oldalon gyorsan és biztosan informálja a legújabb hírekről.

Egyetlen délutáni napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Reg. Ferdinand 64-66.
Telefon: 61. (Mayer-nyomda.)

Ruttkay kapitány és Littkéné szerelmi tragédiájának újabb részletei

A vádtanács sem tudja eldönteni, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság történt

BUDAPEST. Ruttkay kapitány és Littkéné szerelmi tragédiájának legújabb eseménye a vádtanács rendkívül érdekes határozata. Littkéné a Markó-uccai fogházban ül és tagad, Ruttkay már nem tudja megvilágítani a tragédia titokzatos részleteit s így teljesen a bíróság vizsgálatára van bízva a rejtély megoldása. A szomorú szerelmi tragédiában ép ezért különös érdekességgel bír a vádtanács legújabb határozata, amelyet budapesti tudósítónk nyomán részletekben közölhetünk olvasóinkkal. A vádtanács érdekes véleménye így hangzik:

Az eset összes körülményeire való tekintettel

rendkívül különös.

Igy különös körülmény, hogy a fürdőszobából pár percrenyi távollét után visszatérő Littkéné a pisztoly elsütésekor hallatszó detonációszerű zörejből mitsem hallott.

Különös körülmény az is, hogy a takarítónő vallomása szerint Ruttkayné akkor, amikor a takarítónőt Főmötör alezredesért elküldte, teljesen nyugodt volt, sőt egyetlen szóval sem említette, hogy a lakásban valami baj történt.

A vádtanács szükségesnek tartja a vizsgálat folytatását egyrészt Littke Kálmánné ellen, másrészt Főmötör alezredes, azután özv. Ruttkay Gáborné és négy más kihallgatott tanu vallomásaiban az esetre nézve nagyfontosságú ügy beható tanulmányozása céljából, valamint azért, hogy a lélektani motívumokat is gondos mérlegelés tárgyává lehessen tenni.

Figyelembe kell venni, hogy az adósságok a mindössze 250 pengő havi jövedelemmel rendelkező százasra nézve már katasztrófális sulyuk lehetnek; másrészt a Littke Kálmánnéval fennálló és már-már nyilvánosságra kerülő viszony, éppugy, mint a tisztai ranggal össze nem egyeztethető kényes adósság alkalmas lehetett arra, hogy az elhalt katonai karrierjét derékban roppantsa ketté.

De nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a Littkéné és Ruttkay közötti viszony nemcsak

utóbbi családi boldogságát dulta szét, úgy, hogy a válás már elkerülhetlenné vált, másrészt Littkénének a Ruttkay által többször panaszkodott erőszakoskodása miatt a szakítás egy katonatisztnak mindenestre elkerülendő botrány nélkül aligha mutatkozott lehetségesnek.

Mindezekből következőleg, elég alapos ok látszik tehát fenforogni annak a feltevésére, hogy Ruttkay Gábor a reá nézve bizvást lehetetlennek mondható helyzetből csak úgy vélte magát kiszabadítani tudni, ha önkézzével vet véget életének.

A bíróság természetesen a Littkénére vonatkozó súlyosbító körülményeket is felsorolja. Azt mondja, hogy Littkéné második férjétől elválva, fiatalságának határán túl is, akaratan kívül álló okokból, már csak ideig-óráig tudta volna elodáznai a reá nézve végzetes szakítást. A Ruttkayval való benső viszony megszakítása nemcsak szerelmét, de önértékét is mélyen sértette volna. Két férjétől elválva, éven át mellette híven kitartó barátjától is elhagyatva, nemcsak annak volt kitéve, hogy szerelmét veszíti el, de az a veszély is fenyegette, hogy előkelő pozíciója is megrendül, neki tehát nagyon sok veszítenivalója volt, így tehát, egyáltalában nem látszik kizártnak az a feltevés sem, hogy elkeseredésében, esetleg erős felindultságában végzetes cselekedetre ragadtatta magát.

Azt, hogy a két eset közül voltaképpen melyik történt tekintettel a körülményekre, esetleg tényleg nem lehet megállapítani, de mindenestre folytatni kell a vizsgálatot mindaddig, míg akár a vád, akár a védelem szempontjából a fontosnak látszó momentumok a lehetőség szerint nincsenek tisztázva.

Íme, nagyjában ez a bíróságnak a véleménye ebben a rendkívül misztikus bonyolult ügyben. Természetes, hogy sem a letartóztatott asszony, sem védője nem térnek napirendre az események ilyen állásán és ezért most döntő lépésre határozták el magukat.

Mik lennének a francia támogatás feltételei?

BUCURESTI. A „Jóreggelt!” tegnap reggeli számában közöltük már, hogy a franciák bizonyos készséget mutattak Románia válságba jutott anyagi helyzetének megsegítésére.

Ezzel kapcsolatban az Adeverul a külföldi szakértők jelzett közeli érkezéséről szóló cikkében megállapítja, hogy

a Népszövetség nem utasíthatja el a román kormány ama kérését, hogy küldjön szakértőket az országba a pénzügyi adminisztráció reorganizálása végett, kérdés azonban, hogy ezek után mi lesz a franciák támogatásával?

Hajlandók lesznek-e a franciák a reorganizáció után a korábban megígért támogatást megadni.

Egyelőre szó sem lehet 30 százalékos redukciónál az állami apparátusban és megvalósítható az állami könyvvezetés reformja is a legteljesebb nyilvánosság alapján.

Szó lehet a pénzügyi rendszer

reformálásáról és jelenlegi defektusainak kiküszöböléséről, a végső kérdés azonban mégis az, mi lesz majd a francia támogatással és elfogadhatja-e esetleg Románia a támogatás feltételeit? Erre a kérdésre természetesen választ még sokáig nem fognak kapni, de annyit máris megállapíthatunk, hogy a reorganizáció önmagában véve is csak hasznos lehet az országra és már régen végre kellett volna hatni.

Megtámadták az uccán

MEDIAS-MEDGYES. Dézsi Jenő medgyesi lakost a múlt éjszaka megtámadta az uccán András Jenő és Smith Mihály, majd kövekkel véresre verték és ott hagyták véresben fetrengve a kövezeten. A támadókat letartóztatták, míg az áldozat a kórházban fekszik. A vizsgálai folyik, az eddigi megállapítások szerint a támadás oka egy régikeletű haragban keresendő.

Közgazdaság

1000 VAGON RÖNKÖT SZÁLLITANAK MAGYARORSZÁGBA

BUCURESTI. A CFR vezérigazgatósa egyike erdélyi faárugyárnak engedélyt adott, hogy 1000 vagon rönk Magyarországra való kivitelénél 10 százalék redukción élvezhessen. A vagonok berakása Bánffyvárad és Kelecel között történik és a szállítás legalább 10 vagononként eszközölendő.

10 millió lej kapnak a resicai munkások

BUCURESTI. D. R. Ioanitescu munkaügyi miniszter a minisztertanács előtt ismertette a resicai munkások panaszait és kívánságait. A miniszter javaslatára a minisztertanács hozzájárult, hogy a resicai üzemeknek 10 millió lej utaljanak ki az államnak a vállallattal szemben fennálló adósságára előlegül. A vállalat köteles ezt az összeget teljes egészében a munkások és tisztviselők fizetésére fordítani.

A munkások küldöttsége teljes megelégedéssel utazott el a fővárosból.

SZIÁMBAN IS KITÖRT A FORRADALOM

BERLIN. A tegnapi nap folyamán Bangolban forradalom tört ki. Ugy a szárazföldi, mint a tengeri haderő támogatja forradalmárokat. Sziám királyát egész családjával együtt elfogták a királyi palotában. Kényszerítették, hogy álljon ő is a forradalmárok közé, majd rövid ellenállás után egy hadihajón elszállították. Nemsokára kézrekerítették az összes tábornokokat és bezárták őket. A hadsegregparancsnokot lelőtték. A forradalmárok fel vannak szerelve tankokkal, ágyúkkal és gépfegyverekkel. Sziám népe kitörő örömmel csatlakozott a forradalmárokhoz. Minden valószínűség szerint rövid időn belül az egész államformát átalakítják.

SULYOS SZERENCSETLENSÉG A PÁRISI AUTÓVERSENYEN

PÁRIS. Párisban az autók elegancia versenyén tegnap súlyos szerencsétlenség történt. Venezuela követségi tanácsosának, Cardenának a felesége téves kapcsolás folytán a közönség közé szaladt. A szerencsétlenségnek kilenc súlyos sebesültje van.

LEMONDOTT A PORTUGÁL-KORMÁNY

LISSZABON. A portugál kormány tegnap benyújtotta lemondását. A köztársasági elnök a lemondást elfogadta és felkérte a kormányt az ügyek továbbvitelére. Az új kormány kinevezése jövő hétre várható.

A TÁRSADALOM BIZTOSÍTÓ PÉNZTÁRAK TAGJAI

BUCURESTI. A minisztertanács elrendelte, hogy a hivatalos lap 1932 május 28-iki számában megjelenjen munkásbiztosítási törvény alapján a társadalom biztosító pénztáraknak maximálisan havi 6600 lej fizetéssel bíró alkalmazottak lehetnek a tagjai.

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Junius 26., vasárnap. Róm.
kath.: János, Pál. Prot.: János,
Pál. Görög. Tut. Sf. Izr.: 22 Szivan.

Jóreggelt!

Párbeszéd a DIK-klubban (Dilettáns
Írók Klubja).

— Benn vagy az erdélyi Pen-klubban?
— Penn ...
— Azt mondják, nem ér egy pengőt
sem.
— Ép-pen nem ...

A tegnap hőse. A tegnap szenzációja
egy földbirtokos esete, akinek az autó-
jából a kolozsmegyei uton eltűnt
egy aktatáska, tele valódi ezerezesek-
kel. Borzasztó, ennek az egyetlen ember-
nek volt készpénze és az is eltűnt.

Deleu polgármester Bornemisa volt
primárhoz:

— Kolozspár szebb lesz, mint valaha!
Bornemisa:
— Valahogy én is ezt akartam. De-
leu nem volt hozzá ...

— Időjárás. A budapesti me-
teorológiai intézet időjárásprognó-
zisa szerint továbbra is hűvös, eső-
re hajló, változékony idő várható.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Dr. Biró, Főter: Apostol, C. Reg.
Ferd; Demeter, C. Motilor; Pa-
lóczy, C. Viet.

— Mégis készül az orosz-román
megnemtámadási szerződés. Bu-
karestből jelentik: A Dimineata var-
sói magántávirata szerint ottani
hivatalos körök úgy tudják, hogy
Titulescu Genfben tárgyalásokat
folytat Litvinovval, az orosz-román
megnemtámadási szerződés ügyé-
ben. A Dimineata-nak ezt a hírt
hivatalos helyen nem erősítették
meg.

— Szabadlábba helyezik a sik-
kasztással gyanúsított egyetemi
titkárt. A kolozsvári törvényszék
vádtaancsa tegnapi határozatával
szabadlábba helyezte Draghiu Joan
síkkasztással vádolt egyetemi tit-
kárt. Dr. Fersigan Romulus védő-
ügyvéd bebizonyította, hogy össze-
sen 160 ezer lej hiányzik, amelyből
117 ezer lejjel Draghiu el tud szá-
molni és a hiányzó 43 ezer lej pe-
dig az elődje, Popescu Lulu idejé-
ből származik és ilyenformán sik-
kasztás nem forog fenn. A védőbe-
széd után a vádtanács meghozta
megsemmisítő határozatát, de mi-
vel az ügyész még nem nyilatko-
zott, a határozat nem vált jog-
erőssé.

— Rejtélyes halálesetek a se-
gesvári kórházban. Pop Polixéna
erzsébetvárosi tanárnő tegnap meg-
halt a segesvári kórházban. A ha-
lálesetben az a különös, hogy ez-
előtt egy héttel hasonló körülmé-
nyek között mult ki az élők sorá-
ból a tanárnő pja is. A nyomozás
szálai egy szomszédfaluba vezet-
nek, ahol mindketten egy uzsonán
voltak jelen. A feltevések szerint
mérgezésben haltak meg. A seges-
vári törvényszék elrendelte a holt-
testek exhumálását.

70 éves korában csekély kegydíjon tengődik E. Kovács Gyula egyetlen leánya

Régi emlékek, muló dicsőségek,
de hamar elfelejtene titeket, még
akkor is, ha művész vagy tudós fe-
je körül fontatok hallhatatlan gló-
riát. Így vagyunk E. Kovács Gyu-
lával is, a mult század hallhatatlan
lelkü igaz magyar drámai színmű-
vészeivel is.

Előttünk ül Petőfi-ucca 25. szám
alatti lakásán E. Kovács Gyulának,
a nagy színésznek, 70 éves leánya,
Etelka, kinek a sorsa mindezt
most eszünkbe juttatta. Egyszerű
kis szoba, legszükségesebb butorok,
a falon a nagyművész fényképe,
mely Bánk-Bán szerepében öröki-
tette meg. Mellette Etelka édesany-
jának Pataki Róza színésznőnek
arcképe tekint le, fájó mosolygás-
sal gyermekére, erre a családból
már csak egyedül megmaradt élő-
halottra.

Etelka néni süketnéma. Jelek-
kel és írásban próbálunk értekez-
ni. Megtudjuk, hogy kedvenc olvas-
mánya Petőfiné Szendrey Julia
életlörténete. Isten tudja hányszor
olvasta már, olyan ez neki, mint
egy breviárium. Másik szórakozá-
sa a kézimunka. Magas kora da-
cára oly szép himzéseket és csip-
kéket készít, hogy egy fiatal leány

is büszke lehetne reá. Vannak, akik
alaposan kihasználják fogyatkozá-
sát. Lakótársnője meséli, hogy a
multkor valakinek hat méter csip-
két horgolt éjszaka is sokszor dol-
gozva rajta, hogy minél hamarabb
készen legyen. És amikor befejez-
te, nem szégyelt az illető 60 lejt
adni érte. Etelka nem tudott til-
takozni, magyarázni, csak azt te-
hette, hogy elfogadta a pénzt és
sirni kezdett fájdalomában. Így ten-
geti életét egyik napról a másikra.

A budapesti színészegyesületől
és azoktól a társaságoktól, melyek-
nek apja valamikor tagja volt, ha-
vonta ezer lej kegydíjat kap és
ebből fedezi minden szükségletét.
Mintha semmi sem hiányozna neki,
látszólag boldogan mosolygó ked-
ves arccal jön-megy, öntözi az ab-
lakban lévő virágait és öreg, resz-
kető kezével elsimitja a felkuszó
vadszörlő behajló indáit.

Szemét egy távoli pontra sze-
gezve percekig mozdulatlanul áll.
Biztosan a régi idők emlékezik,
arra, amikor ő még beszélni tudott,
amikor meghallotta a szót, a mu-
zsikát, amikor még éltek azok,
akik szerették, amikor más volt
minden, minden.

Rendületlenül kitart példátlanul

olcsó áraival

CZINK

festő és vegytisztítógyára.

SPORTHIREK.

Vasárnap a magyar atlétagárda
elitje áll starthoz. Budapestről je-
lentik: Vasárnap Budapesten igen
nagy szabású atlétikai verseny lesz.
A versenyen a magyar atlétagárda
elitje áll starthoz. Érdekes küzde-
lem várható a diszkoszvetésben,
amelyben a világrekorder Remecz,
Donogán és Madarász indulnak. A
három atléta küzdelméből szenzá-
ciós eredmény várható.

Ma délután a szatmári Törekvés
a Haggibborral játszik. Ma délután
7 órai kezdettel igen érdekes mér-
kőzés lesz a városi sporttelepen. A
szatmári Törekvés jóképességű
együttese a Haggibbor újjászerve-
zett csapatával játszik. A mérkő-
zésnek külön érdekességet ad az a
tény, hogy a Haggibborban ezuttal
játszik a Rosenfeld testvérpár, va-
lamint a reaktívált Klein Jóska is.
A főmérkőzést megelőzően a Hag-
gibbor oldboy és ifjúsági csapatai
mérkőznek egymással.

A magyar uszóbajnokságok első
napján a magyar uszók szép ered-
ményeket értek el. Budapestről je-
lentik: A magyar uszóbajnokságok
szombati első napján nagyszámu
közönség előtt a magyar uszók jó
formáról tettek tanúságot. Eredmé-
nyek: Müugrás bajnoka Hody Lász-
ló 133 ponttal. — 100 méteres
hölgy hátuszás. Bajnok Mallász Git-
ta 1 perc 31 mp. 4x200 méteres
gyorstaféta. Bajnok az UTE csapa-
ta 10 perc 1.8 mp.

Vereséget szenvedett az Újpest
Bécsben. Bécsből jelentik: Szom-
baton délután az első Európa-kupa
mérkőzést játszotta az Újpest fut-
balcsapata a bécsi Viennával. A
mérkőzést mintegy 25 ezer ember
nézte végig. A fáradt Újpest csapa-
ta nem tudott megbirkózni a len-
dülettel játszó bécsiekkel és 5:3
(2:3) arányban vereséget szenved-
ett. A revánsmérkőzés Budapes-
ten lesz.

VASÁRNAP JÁTSZIK ROMÁNIA
VÁLOGATOTT CSAPATA A
BOLGÁROKKAL

BELGRÁD. A szombatra terve-
zett román-bolgár Balkán-kupa
mérkőzést az idő kedvezőtlen volta
miatt vasárnapra halasztották.

— Kezddnek a szabad vá-
lasztások. Cetate Albában igen
nagy feltűnést keltett, hogy Fili-
pescu, volt primár, az uccán ösz-
szeverekedett Manciu lapszerkesztő-
vel. A verekedés oka választási
propaganda.

GANDHI BÉKÜLNI AKAR

LONDON. Mahatma Gandhi, aki
már hónapok óta a poonai börtön
foglya és azóta teljes visszavonult-
ságban tölti napjait, most váratlan-
ul levelet intézett a börtönből az
egyk londoni barátjához és azt a
szándékát fejezte ki, hogy szeretne
békés megegyezésre jutni Angliá-
val. Mindenre hajlandó a kibékülés
érdekében és csak azt kéri, ne aláz-
zák meg India nemzeti méltóságát.

— Autókaramból. Tegnap dél-
után negyed hétkor a Wesselényi
Miklós- és Kornis-ucca keresztezé-
sénél könnyen végzetessé válható
autókaramból történt. A Kornis-
uccából a Wesselényi-uccába akart
kifordulni egy Otv. 89. sz. luxus-
kocsi dr. Borza Emil tulajdona,
amire a keresztezésnél szolgálatot
teljesítő rendőr engedélyt adott.
Ebben a pillanatban a Főter felé
haladó 543. sz. autóbusz, melynek
leállítását a rendőr későn jelezte,
elkapta a kiforduló luxuskocsi ele-
jét és a járda mellé szorította. A
szemtanuk és a vezetők állítása
szerint a forgalmi rendőr, Crisan
Alexandru, a felelős. Mindkét ko-
csi karosszériája könnyebben meg-
sérült.

— Gyémántkiállítás Londonban.
Az Oxford Streeten egy külön he-
lyiségében megnyílt a gyémántkiál-
lítás. Az egymás mellett sorakozó
vitrinekben 2500 darab bámulatos
gyémánt kápráztatja a nézőt, va-
lósággal vakítja a szemet. Világhí-
res gyémántok vannak a gyűjte-
ményben, így a Nassak, amelynek
értékét szakértők egymillió silling-
re becsülik. Ennél is becsesebb a
Porter Rodés és a rózsaszínű Romyn, Mária An-
toinette történelmi nevezetességű
nyakéke pedig pénzben felbecsül-
hetetlen. Tolvajok és betörés ellen
különleges szerkezetű villamos el-
lenőrzőkészülék őrizi az egész kiál-
lást, amelyet csak kiváltságos
egyének nézhetnek meg. A kiállítás
anyagát 30 millió angol sillingre
biztosították.

— Levágta lábait a vonat.
Deutsch Anna vizaknai illetőségű
asszony Medgyes felé utazva téve-
désből az egyik kisebb állomáson
leszállt a vonatról. A mozgó sze-
relvény azonban magával rántotta
és a kocsi kerekei levágták mind
a két lábát. Súlyos állapotban szál-
litották be a medgyesi közkórház-
ban. Feljavulásához nincs sok re-
mény.

Ócska ólmot
legmagasabb árban vásárolok

Stössel

Calea Traian 31.

— Gyorslábú szélhámos. Tegnap
este érdekes esetnek voltak szemta-
nui a Baromvásártér járőkelői.
Egy bizonytalan külsejű fiatalem-
ber ravasz fondorlattal pénzt akart
kicsalni három falusi embertől. A
fiatalember azt mondta a parasz-
toknak, hogy egy nagyszerű játé-
kal sok pénzt nyerhetnek tőle. Elő-
vett pár darab diót és már meg
is indult a szenzációs játék. A kö-
zelben tartózkodó rendőrposzt fi-
gyelmes lett a furcsa játékra és
felszólította a fiatalembert, hogy
fejezze be a játékot. A fiatalember
— aki egy kissé ittas is volt — el-
lenszögült. Erre a rendőr az örszo-
bába akarta kísérni, ami elől a fia-
talember azonban gyors lábakkal
meglépett. S olyan futás rendezett,
hogy sem a rendőr, sem a parasz-
tok nem érték utól.

Mondja meg
mindenkinnek: a

„Cristal”

gallérjai a legfénye-
sebbek és legszebbek!

A KIS PÁRTOK ESÉLYEI

BUCURESTI A Lupta a választási esélyekkel foglalkozva megállapítja, hogy Gogaék nagyon optimisták és arra számítanak, hogy 60 ezer szavazatot fognak kapni. Averescuék viszont azt hiszik, hogy Goga pártja még a 2 százalékot sem tudja majd megszerezni és így kiszorul a parlamentből. A néppárt agitációját az országos elégedetlenségre alapítja és ezért röpiratokban terjeszteni fogja a XXX aláírási cikkeket, amelyekkel Averescu annak idején oly nagy feltűnést keltett. Ugy a Goga-párt, mint Averescu pártja főként az okirálásra támaszkodik, mert érzik, hogy Erdélyben nincs talajuk. A liberálisok Erdélyben is sikerekre számítanak, abban a reményben, hogy a nagy pénztelenség és a hitelélet leromlása propagandájuknak segítségére lesz.

A Lupta egyébként azt hiszi, hogy a választások után a liberális párt belételeiben nagy változások lesznek. Ha Ducák nagy fölénnyel kerülnek ki Bratianu Györggyel szemben, akkor utóbbi pártja fog közeledést keresni az ó-liberálisokhoz. Ha ellenben Bratianu Györgyék Ducák fölé kerekedhetnek és több képviselőjük lesz, mint Ducának, akkor fordítva lesz és akkor az óliberálisok mindent el fognak követni a béke érdekében, aminek az ára Duca eltávolítása lesz a párt éléről.

MEGOLDOTTÁK A KÖZSÉGI TANÁCSOK SZENÁTOR VÁLASZTÁSI KÉRDÉSÉT

BUCURESTI. A kormány, amely sokáig foglalkozott azzal a problémával, hogyan történjenek a községi és megyei tanácsosok szenátor választásai, a következő megoldást választotta:

A feloszlatott tanácsok tagjai szavazati joggal bírnak a választáson.

A kormányt erre a megoldásra az a körülmény készítette, hogy Vaida csak a parlamenti választások megtartására és lebonyolítására kapott megbízatást a királytól, ha pedig előzőleg a községi és megyei tanácsválasztásokat tartanák meg, úgy szeptember előtt nem kerülhetne sor a parlamenti választásokra. Viszont a községi és megyei tanácsosok szenátorválasztásai nélkül a parlament nem lett volna teljes.

— Székely-nap Kolozsváron. A Székelyek Kolozsvári Társasága a nyár folyamán a cselédleányok és fiúk bevonásával székelynapot rendez, amelyen a székely lakodalmat és népviseletet mutatja be. Kérjük az összes háziasszonyokat, hogy a szerepek kiosztására cselédjeiket június 26-án vasárnap d. u. fél 5 órára a Társaság helyiségébe Farkas-ucca 7. szám alá elküldeni szíveskedjenek.

MANIFESZTUMOK ÖZÖNE

Vagon számra jönnek a manifestumok. A választók egész nyugodtan eltehetik a mestergerendák alá ezeket a manifestumokat, hogy a téli unalmas estéken legyen amit olvassanak.

Ghibu Onisifor tovább folytatja leleplezéseit a Státus és Pop Valér ellen

A napokban már foglalkoztunk lapunk hasábjain azzal az éles sajtó-polemiával, amely Onisifor Ghibu egyetemi tanár és Pop Valér volt igazságügyminiszter között indult az erdélyi római katolikus Státus ügyével kapcsolatban. Onisifor Ghibu az Universul hasábjain indított kampányt Pop Valér ellen. Ez a harc az első cikkeivel még nem fejeződött be s a heves Ghibu tovább folytatja támadásait úgy a Státus, mint Pop Valér ellen. Legújabb cikkében most a következő érdekes kulissza titkokat dobja a nyilvánosság elé:

Még néhai Hamangiu igazságügyminiszternek az volt a terve, hogy a minisztérium állapítson meg egy olyan jogforrást, amelyből kifolyóan a katolikus Státus működése függesztessék fel és javait vegyék át az állam igazgatásába. Az akkori kezdeményezés nem látta szükségét annak, hogy erről a Vatikánt értesítsék.

Pop Valér igazságügy miniszter Ghibu szerint, egészen más felfogással kezelte a Státus ügyét, mint amilyent az állam érdekei megköveteltek. Ghibu szerint, Pop Valér ezt megelőzőleg kiharcolta volt magának, hogy vele együtt küldjék ki a szentszékekkel való tárgyalásokra. Pop Valér azonban épen anélkül kezdte a Státusra vonatkozó tár-

gyalásait, hogy Ghibu erről előre értesítette volna. Ghibunak ez nagyon fáj. A továbbiakban az átírási ügyekkel foglalkozik, közli a kultuszminisztérium egy átíratát Majláth püspökhöz, amelyben tudtára adja, hogy a státusi problémát megoldották a törvények értelmében és az állam érdekeinek megfelelőleg s hogy a törvénytelen javakat a törvény értelmében átírták az állam javára. És semmi okot nem lát arra nézve, hogy ezt az ügyet diplomáciai úton kellett volna tovább folytatni. Bűn volt tehát a Pop Valér részéről, hogy Rómába utazott s ott a Státus magyar vezetőivel tárgyalt. Azokkal, akiknek semmi jogalapjuk nem volt arra, hogy a kath. Státus nevében tárgyaljanak.

Igy ír Ghibu ur. Ghibu Herosztratosz. Akinek még mindig nem elég, amennyit a Státustól elvettek. Neki még több kell. Ha volna még a szegény Státusnak. Ez az újabb levél is bizonyítja, hogy milyen megértő szellemben akarják egyesek megoldani a magyar kisebbségi kultur-kérdéseket. És akad komoly román sajtóorgánium, amelyik helyet ad ezeknek a kultura-ellenes kirchanásnak.

Ghibu ur különben bejelenti, hogy tovább folytatja a harcot a Státus ellen.

Felesége is segédkezett a bécsi kékszakállnak gyilkosságai elkövetésében

BÉCS. A „Jóestét!” csütörtöki számában részletesen ismertettük már azt a borzalmas gyilkosságot, amelyet Landenbach Ferenc bécsi lakos követett el s amelynek tárgyalását most kezdte meg az esküdtszék. A per harmadik tárgyalási napján megkezdtek. Landenbachné kihallgatását is. Az aszszonyt, akit szintén bűnsegédi részességgel vádolnak, eddig nem lehetett kihallgatni, mert állandóan zokogott és jeleneteket csinált. Tegnap kihallgatása szintén bővelkedett izgalmakban. Landenbachné azt vallotta, hogy mindent egyetlen gyermekéért tett. Később

elmondotta, hogy egyes hullarészeket hátizsákban távolítottak el a lakásból. Vasárnap volt és kirándulásra mennek a hegyek közé. Férje az erdőben elhagyta őt és magával vitte a hátizsákot. Amikor visszatért, a hátizsákban már nem voltak hullarészek s férje nyugodtan szedte elő a zsákban a magukkal hozott élelmiszereket. A tárgyalóterem borzadva hallgatta ezeket a részleteket. Landenbachné végül kijelentette, hogy a gyilkosságról előzetesen nem volt tudomása és csak abban volt segítségére férjének, hogy eltüntessék a tett nyomait.

A szocialisták kiáltványa

BUCURESTI. A szocialista párt tegnap tette közzé választási manifestumát. A párt először hangsúlyozta, hogy a gazdasági krízis, az általános elégedetlenség, az ország csődje elkergették a diktatura kormányát. Az ország ma újra választásokon dönt saját sorsa felett. Az emberiség egyik legválságosabb korszakán megy át.

30 millió munkanélküli kenyértelessel együtt nehezedik az emberiség lelkiismeretére.

A kapitalizmus tehetetlenségé bizonyult és rendszere teljes anarchiára vezetett. Az államok a protekcionizmus és a politika leple alatt végsőkig leszállítják a munkások bérét, dobják uccára a munkások kezét és teszik ki a kétségbeesésnek az emberek tömegeit. Romániában 200 ezer a munkanélküliek száma, akik minden segé-

lyezés nélkül tengetik életüket, míg az állam milliókat fordít a bankok, nagyipari vállalatok és petróleum részvényesek segítségére. Az összes pártok csakis a kapitalizmus érdekeinek védelmében állanak és a munkásság terheire senki nem gondol.

Ami a parasztságot illeti, az összes pártok kérik szavazatait. 1918-ban földet adtak a parasztoknak, de csak félelemből, most a konverziót ugyancsak félelemből csinálták meg. De már hallatszanak hangok, hogy ezt vissza kell csinálni. A tisztviselőket nap-nap után dobják az uccára és minden támogatást megvonnak tőlük. Románia az egyetlen állam, ahol a köztisztviselők nem kapják rendesen a fizetésüket és a nyugdíjasok nyomorognak. Ha nincs munka, úgy joga van a munkátlannak munkanélküli

segélyre. Nemesak a munkásokat, hanem a földműveseket, az iparosokat és intellektuelleket is csak a szociáldemokrácia védi meg.

Ha azt akarjátok, — fejeződik be a manifestum, — hogy munkanélküli segélyt kapjatok, hogy 40 órai munkaidő legyen kötelező, hogy béke legyen a népek között, igazi takarékoság valósuljon meg az államéletben, a konverzió fenntartassék és a városi kisemberekre kiterjesztessék, olcsó hitelek álljanak rendelkezésre, progresszív és proporcionális adórendszer legyen, a bányák, nagymalmok és cukorgyárak nacionalizáltassanak, a bankok ellenőrzés alá kerüljenek, igazi kultura, igazi demokrácia és pártatlan közigazgatás legyen. — akkor szavazzatok a szociáldemokratáknak!

Meghamisítottak egy 400 ezer pengős örökséget

BUDAPEST. Nem mindennapi feljelentés történt tegnap a budapesti rendőrségen. Néhai dr. Faragó Kornél ismert nevű főorvos végrendeletét titokzatos úton meghamisították és ezzel a törvényes örököseket kijátszázták örökségükből.

Hosszu hagyományos családi dráma előzte meg az érdekes végrendeletet, mely szerint dr. Faragó Kornél 400.000 pengős vagyonának nagy részét egy H. Ilus nevű csinos divatszalon alkalmazottjának hagyományozta. A vagyonának a többi részéről nem tett említést. Ilyenképpen a törvényes örökösök kilettek semmizve az őket jogosan megillető örökségből. A hagyatéki tárgyaláson H. Ilus ügyvédje bejelentette ügyfelének igényeit arra a vagyonrészre is, amelyről a végrendelet nem intézkedett. Így történt, hogy H. Ilus elhunyt szeretőjének, a városi főorvosnak még a ruháit sem akarta kiadni a családnak.

A törvényes örökösök nem nyugodtak bele a vagyon elvesztésébe és előkészületeket tettek a per megindítására. Azonban még mielőtt a tárgyalások sorra kerültek volna, az örökösök arra a felfedezésre jutottak, hogy a végrendeletet szerintük meghamisította valaki.

A bűnvádi feljelentések alapján a rendőrség megindította a vizsgálatot a bemondott végrendelet hamisításnak felderítésére.

Csecsemő hullát ázott ki a macska

SATU-MARE—SZATMÁR. Ez év tavaszán Zilahi Etelka fiatal cselédleánynak kisgyereke született. A cselédleány megfojtotta újonnan született csecsemőjét s a holttestet felvitte a ház padlására, ahol az ott levő homokban temette el. Később a macskák kiásták a gyermeket és így a dolog napfényre került. A leányt a rendőrség letartóztatta. Az ügy tárgyalását a napokban tartották meg. A leány azzal védekezett, hogy egy Molnár Bálint nevű fiatal ember elcsábította és mikor látta, hogy szerelmeinek következménye van, akkor hűtlenül otthagytta. Ő pedig másképp nem tudott szabadulni a gyerektől, ezért fojtotta meg.

A törvényszék három havi fogházra ítélte a megtévedt leányt.

PAPIRUS

Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii 22. Telefonszám: 885.

PAPIRUS

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.